

Бо қарори мушовараи
Вазорати маорифи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 28.07.2012, №12/23
тасдиқ шудааст.

Дастурамали вазифавии кормандони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Душанбе -2012

Мундариҷа:

Дастурамали вазифавии ҷонишини директор оид ба корҳои таълими истеҳсоли.....	3- 6
Дастурамали вазифавии ҷонишини директор оид ба корҳои таълими муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ.....	6-7
Дастурамали вазифавии ҷонишини директор оид ба корҳои маданият-маишӣ.....	7-9
Дастурамали вазифавии ҷонишини директор оид ба корҳои хоҷагӣ.....	9-11
Дастурамали вазифавии мудирӣ шӯъбаи рӯзона.....	11-12
Дастурамали вазифавии мудирӣ шӯъбаи ғоибона.....	12-14
Дастурамали вазифавии сармуҳосиб	14
Дастурамали вазифавии омӯзгорон.....	14-16
Дастурамали вазифавии мудирӣ китобхона.....	16-17
Дастурамали вазифавии (нозир) шӯъбаи кадрҳо.....	17-18
Дастурамали вазифавии методист.....	18-20
Дастурамали вазифавии сарусто.....	20-21
Дастурамали вазифавии устои таълими истеҳсоли.....	21-24
Дастурамали вазифавии ҳуқуқшинос.....	24
Дастурамали вазифавии мудирӣ анбор.....	24
Дастурамали вазифавии комендантӣ хобгоҳ.....	24-25

Дастурамали

вазифавии директори муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ

Қоидаҳои умумӣ:

Директори муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ бояд дорои таҳсилоти олии касбӣ, собиқаи кории на кам аз 5 - солаи омӯзгорӣ дошта бошад ва ё дар вазифаҳои роҳбарӣ на кам аз 5 сол фаъолият карда бошад.

Директори муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо фармоиши Вазири маориф ба кор таъйин ва ё аз кор озод карда мешавад ва бевосита ба Вазорати маориф ва муовини Вазир, ки соҳаро назорат менамояд, иттилоот мекунад. Директори муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ дар фаъолияти худ

- Сарқонун (Конститутсия)-и Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф»;
- дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф;
- Оинномаи муассисаи таълимӣ;
- қоида ва тартиби кории дохилитаълимгоҳӣ;
- фармон ва дастурҳои Вазири маориф
- қоидаҳои ҳифзи меҳнат, тозагӣ ва зиддисӯхтор.
- дастури мазкурро

ба роҳбарӣ мегирад.

б. Директори муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ бояд:

- самтҳои рушди системаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- қонун ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии ба танзимдароварандаи раванди таълим ва фаъолияти варзишӣ-солимгардонӣ;
- Конвенсияи ҳуқуқи кӯдак;
- дастовардҳои соҳаи педагогика, педагогӣ-равоншиносӣ, илмӣ ва таҷрибавии замонавӣ;
- равоншиносӣ;
- асосҳои физиология ва гигиена;
- назария ва методҳои идораи соҳаи таҳсилот;
- методҳои ташаккулёбии маҳорати касбӣ;
- технологияҳои замонавии таълимӣ-педагогӣ;
- методҳои роҳбарӣ ва асосҳои мавқеи худ, муқаррар намудани равобит бо хонандагон (тарбиягирандагон, кӯдакон)-и синну соли гуногун, падару модарон (шахсони онҳоро ивазкунанда) ва ҳамкорон;
- асосҳои кор бо маводи чопӣ, таблитсаҳо, почтаи электронӣ ва васоити мултимедӣ;
- асосҳои иқтисодиёт, сиёсатшиносӣ;
- усули ташкилии фаъолияти молиявӣ ва хоҷагидорӣ муассисаи таълимӣ;
- қонунгузорӣ дар соҳаҳои шахрвандӣ, роҳбарӣ, меҳнатӣ, бучавӣ ва андоз, ки фаъолияти муассисаҳои таълимӣ ва сатҳҳои гуногуни мақомоти идораи маорифро ба танзим мебароранд;
- асосҳои менеҷмент ва идораи кормандон;

- асосҳои идораи лоихаҳо;
- қоидаҳои меҳнати дохилии муассисаи таълимӣ;
- қоидаҳои зидди сӯхтор ва дигар талаботҳоеро, ки ба фаъолияти директори ӯ вобастагӣ доранд, донад.

Дар вақти набудани директори муассисаи таълимӣ вазифаҳои ӯро ҷонишин ба ӯҳда мегирад.

Ҷӯҳдадорихои асосӣ:

- дар асоси қонунгузори қорӣ ва асноди меъёри ҳуқуқӣ роҳбарии муассисаи таълимиро амалӣ мегардонад;

- раванди таълим (тарбия) ва роҳбарии хоҷагӣ (итсеҳсоли)-и муассисаи таълимиро таъмин менамояд;

- рафти иҷрои Стандарти давлатии таҳсилоти ибтидоии касбиро таъмин менамояд. Дар раванди таълим ҳаёт, саломатӣ, ва озодии хонадагон ва кормандони муассисаи таълимиро дар асоси қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз менамояд;

- амалишавии нақша ва барномаҳои таълимиро таъмин менамояд;

- стратегия, мақсад ва вазифаҳои муассисаи таълимиро муайян мекунад, оид ба нақшаҳои барномавӣ, иштироки муассисаи таълимӣ дар барнома ва лоихаҳои гуногун қарор қабул мекунад, назорати талаботи муқарраргардидаро оид ба шароити раванди таълим, барномаҳои таълимӣ, натиҷаи фаъолияти муассисаи таълимӣ, мунтазам баланд бардоштани сифати таълим дар муассисаи таълимӣ таъмин менамояд;

- шаффофияти арзёбии сифати таълимиро дар муассисаи таълимӣ таъмин менамояд;

- дар якҷоягӣ бо Шӯрои муассисаи таълимӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ Барномаи рушди муассисаи таълимиро таҳия ва тасдиқ намуда, барнома ва нақшаҳои таълимӣ, барномаҳои таълимии курсҳо, фанҳо, ҷадвали солони тақвимию таълимӣ, оиннома ва қоидаҳои меҳнати дохилии муассисаи таълимиро амалӣ менамояд;

- барои аз худ кардани инноватсия, ташаккул ва амалигардонии ташаббуси кормандони муассисаи таълимӣ, ки барои беҳ намудани қори муассиса ва баланд бардоштани сифати таълим равона карда шудаанд, шароит муҳайё мекунад;

- дар доираи салоҳияти худ маблағҳои бучавиро идора карда, самарабахшӣ ва таъсирнокии онҳоро таъмин менамояд;

- дар доираи маблағҳои пешбинишуда фонди музди меҳнатро таъсис медиҳад;

- сохтор ва воҳидҳои қорӣ муассисаи таълимиро тасдиқ мекунад;

- масъалаҳои кадрӣ маъмурӣ, молиявӣ хоҷагидорӣ ва амсоли инҳоро дар асоси Оинномаи муассисаи таълимӣ ҳаллу фасл менамояд;

- интихоб ва ҷобачогузори кадрҳоро ба роҳ мемонад;

- барои мунтазам аз такмили ихтисос гузаронидани кормандон шароит муҳайё мекунад;

- низоми пардохти пурраи маоши кормандони муассисаи таълимиро тибқи мӯҳлатҳои дар шартномаҳои коллективӣ, қоидаҳои тартиби

меҳнати дохилӣ ва шартномаҳои меҳнатӣ муқарраргардида таъмин менамояд;

- барои таъмини беҳатарӣ ва шароити меҳнат тибқи талаботи ҳифзи меҳнат чораҳо меандешад;

- барои таъмини муассисаи таълимӣ бо кадрҳои баландхаттисос, истифодаи мақсаднок ва инкишофи дониши тахассусӣ ва таҷрибаи онҳо чораҳо андешида, захираи кадрро бо мақсади ивази ҷойҳои корӣ таъмин менамояд;

- барои рӯҳбаландӣ, расонидани кӯмаки моддӣ ба кормандон, кори босифат, баланд бардоштани мақоми меҳнат дар муассисаи таълимӣ, фаъолияти идораи муассисаи таълимӣ ва мустаҳкам намудани интизоми меҳнат чораҳо меандешад;

- барои иштироки кормандон дар идораи муассисаи таълимӣ шароит муҳайё менамояд;

- санадҳои меъёрии ҳудуди муассисаи таълимиро, ки меъёрҳои қоидаҳои меҳнатӣ, аз он ҷумла масъалаи таъмини музди меҳнатро бо назардошти ақидаи намоёндагии ташкилоти кормандон дар бар мегиранд, қабул мекунад;

- фаъолияти сохторҳои соҳавӣ, омӯзгорон ва дигар кормандони муассисаи таълимиро ба нақша гирифта, аз болои онҳо назорат мебарад;

- муносибат ва ҳамкориҳои босифатро бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ, идораи маҳаллӣ, корхона ва ташкилотҳо, ҷомеа, падару модарон (шахсонии онҳоро ивазкунанда) ва шахрвандон таъмин менамояд;

- муассисаи таълимиро дар ташкилотҳои давлатӣ, маҳаллӣ ва ҷамъиятӣ, дигар муассиса ва ташкилотҳои муаррифӣ менамояд;

- барои фаъолияти ташкилотҳои омӯзгорӣ (педагогӣ)-ю, равшанӣ ва иттиҳодияҳои методӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, аз он ҷумла ташкилоти ҷавонон мусоидат менамояд;

- баҳисобгирӣ, амният ва ғанӣ гардонидани заминаи таълимию модии муассисаи таълимӣ, риояи қоидаҳои санитарӣ - гигиени речаи меҳнат, баҳисобгирӣ ва ҳифзи ҳуҷҷатҳои оинномавӣ ва сарчашмаҳои иловагии маблағгузориро таъмин менамояд;

- ҳисоботи ҳарсоларо оид ба даромад ва хароҷоти маблағҳо ва умуман оид ба фаъолияти муассисаи таълимӣ ба Вазорати маориф пешниҳод менамояд;

- қоидаҳои ҳифзи ҳуқуқ ва зидди сӯхторро иҷро мекунад.

Ҳуқуқ дорад:

- Аз кормандони муассисаи таълимӣ иҷрои тамоми супоришҳои худро талаб намояд;

- барои иҷрои уҳдадорӣҳои вазифавии худ мусоидати Вазорати маорифро гирад;

- бо лоиҳаҳои қарорҳои Вазорати маориф, ки ба муассисаи таълимӣ дахл доранд, шинос шавад;

- ба Вазорати маориф оид ба масъалаҳои марбут ба фаъолияти худ пешниҳод манзур созад;

- иттилооти ногузирро барои иҷрои уҳдадорихои вазифавии худ гирад.

Ҷавобгар аст:

- Барои иҷро накардани уҳдадорихои вазифавии худ, ки дар дастурамали вазифавӣ нишон дода шудаанд ва дигар уҳдадорихои дар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинишуда;

- барои қонунвайронкунӣ дар раванди фаъолияти худ дар доираи қонунгузори маъмури, ҷиноятӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои расонидани зарари моддӣ дар доираи қонунгузори меҳнатӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон
ҷавобгар аст.

Дастурамали вазифавии ҷонишинони директор оид ба корҳои таълими муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ.

Ба вазифаи ҷонишини директор оид ба таълим шахсе таъин карда мешавад, ки дорой таҳсилоти олии касбӣ буда, собиқаи кории на камтар аз 5 сол дошта бошад.

Ҷонишини директор оид ба таълим ташкилотчии бевоситаи фаъолияти таълимӣ ва корҳои методӣю баландбардории тақмили ихтисоси омӯзгорон ба ҳисоб меравад. Таҳти роҳбарии вай омӯзгорон, устоҳои таълими истеҳсолӣ, раисони комиссияҳои фаннӣ, лаборантҳо ва коркунони қисми таълим фаъолият мекунанд.

Ҷонишини директор оид ба таълим бевосита дар назди директор ҳисоботдиҳанда мебошад.

Ҷаҳдадорихои асосӣ:

-Раванди таълим ва фаъолияти иттиҳодияҳои методиро дар муассиса ба танзим мебарорад;

-иҷрои нақша ва барномаҳои таълимиро таъмин намуда, ба дарси ҳамдигар иштирок кардани омӯзгорону устоҳои таълими истеҳсолиро ташкил ва назорат мекунад.

-гузаронидани машғулиятҳои таълимиро ба нақша мебарорад ва ҷадвали онҳоро тартиб медиҳад;

-нақшаи тақмили ихтисоси омӯзгоронро таҳия менамояд;

-таҷрибаи пешқадами кори онҳоро ҷамъбаст ва паҳн менамояд;

-дар ҷаласаҳои назоратии муассисаи таълимӣ иштирок мекунад;

-талаботи истеҳсолотро оид ба мутахассисон омӯхта, нақшаи дурнамои онҳоро оид ба қабулу хатм тартиб медиҳад;

-ҳисоботро оид ба корҳои таълимӣ– методӣ омода месозад;

-маводро оид ба корҳои таълимӣ-методӣ барои муҳокима ба Шӯрои методӣ ва ташкилотҳои болоӣ тайёр мекунад;

-ҷиҳати ба хонандагон додани идропули пешниҳод манзур месозад;

- муассисаро бо ҳуҷҷатҳои таълимӣ ва методӣ таъмин мекунад;

- ҳисоботи солонаи муассисаро омода месозад;
- ҳисоботи 2-НК-ро омода намуда, ба мақомоти болоӣ пешниҳод мекунад;
- ба кори семинари роҳбарони гурӯҳҳо роҳбарӣ мекунад;
- кори кабинети методиро ташкил ва назорат мекунад;
- мувофиқи тарификатсия сарбории омӯзгоронро омода ва иҷрои онро ба нақша гирифта, назорат мекунад;
- барои фаъолияти мукаммали кабинету озмоишгоҳҳо, устохонаҳои таълимӣ ва лабораторияҳо, таъмини онҳо бо таҷҳизоту маводи зарурӣ дасрхост пешниҳод менамояд;
- фаъолияти шӯъбаҳои ғоибона ва курсҳои кӯтоҳмуддати омӯзиши касбҳои коргариро назорат мекунад;

Ҳуқуқ дорад:

- ба директор дар бораи ҷобачогузори кадрҳои омӯзгорӣ, устоҳои таълими истеҳсолӣ, мураббӣён, дар бораи сарбории кормандон, истифодаи иншоотҳои таълимӣ, таҷҳизот, мукофотонидани хонандагону кормандон ва истифодаи чораҳои интизомӣ тақлифҳо пешниҳод намояд;
- аз болои кори ҳамаи шахсони ба ӯ тобеъ назорат кунад ва аз онҳо иҷрои бевоситаи корҳои супоридашударо талаб намояд;
- нақшаҳои тақвими кори комиссияи фаннӣ, мафҳилҳои фанниро баррасӣ намуда, тасдиқ кунад;
- ба директор оид ба тақмили корҳои таълимӣ–методӣ пешниҳод манзур созад;
- ба ҳуҷҷатҳои ба кори таълим дахлдор имзо кунад;
- дар сурати набудани директор вазифаи вайро иҷро кунад.

Ҷавоб медиҳад барои:

- ҳолати корҳои таълимӣ, методӣ, иҷрои нақшаи барномаҳои таълимӣ;
- ташкили корҳо оид ба тақмили ихтисоси омӯзгорон ва устоҳои таълими истеҳсолӣ;
- тақсимооти саривақтию дурустии сарбории омӯзгорон ва иҷрои он;
- сифати тайёрии мутахассисон ва ниғаҳдории контингенти хонандагон.

Дастурамали вазифавии ҷонишини директор оид ба корҳои маданӣ-маишӣ.

Ба вазифаи ҷонишини директор оид ба корҳои маданӣ-маишӣ шахсе таъин карда мешавад, ки дорои таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи кории на камтар аз 3 сол бошад.

Ҷонишини директор оид ба кори маданӣ-маишӣ ташкилотчии бевоситаи фаъолияти корҳои тарбиявӣ муассисаи таълимӣ буда, тадбиқкунандаи унсурҳои таркибии Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳсуб мешавад. Тахти роҳбарии вай роҳбарони гурӯҳҳо, раисони комиссияҳои фаннӣ, мураббӣёни хобгоҳ, навбатдорони

масбул, шӯрои занон, созмони ҷавонон, бунгоҳи тиббӣ ва аъзоёни таҳририяи газетаи даврии муассиса фаъолият мекунад.

Ҷонишини директор оид ба корҳои маданӣ-маишӣ дар назди директори таълимгоҳ ҳисоботдиҳанда мебошад ва дар вақти набудани директор ба ҷонишини директор оид ба таълим итоат мекунад.

Ҷӯҳдадорихои асосӣ:

-Кори кабинету лабораторияҳо ва устохонаҳои таъмиро ташкил намуда, аз болои ҷиҳозонидани онҳо аз нуқтаи назари меъёри тарбия дар муассиса роҳбарӣ ва назорат мекунад;

-дар ҷаласаҳои назоратии таълимгоҳ иштирок мекунад;

-оид ба такмили раванди таълим, истифодаи методу усулҳои пешқадам, шакл ва воситаҳои тарбияи хонандагон чораҷӯӣ менамояд;

-фаъолияти эҷодии хонандагонро дар шакли ташкили корҳои берунасинфӣ, маҳфилҳо, семинарҳо, озмунҳо, конференсияҳо ташкил намуда, оид ба ҳавасмандгардонии онҳо ба роҳбарияти муассиса пешниҳод манзур месозад;

-ба кори семинари роҳбарони гурӯҳҳо роҳбарӣ мекунад;

-гузаронидани мусобикаҳои варзиширо дар муассисаи таълимӣ ва байни дигар муассисаҳо ташкил мекунад;

-барои тамоми давраи соли хониш дурнамои корҳои сиёсӣ-тарбиявиро тартиб дода, иҷрои онро ташкилу назорат мекунад, инчунин иҷрои нақшаи корҳои тарбиявии солона, моҳона ва дигар нақшаҳо, ки ба корҳои тарбиявӣ дахл доранд, таъмин менамояд;

-кори тарбиявии роҳбарони гурӯҳҳо ташкил мекунад ва нақшаи кори онҳо тасдиқ менамояд;

-навбатдориро мунтазам дар муассисаи таълимӣ, хобгоҳ аз ҳисоби хонандагони шӯъбаҳои рӯзона ташкил мекунад;

-ҷадвали соатҳои тарбиявиро муайян намуда, бо ҷонишин оид ба корҳои таълим мувофиқа карда, рафти иҷрои онро назорат мекунад ва дар ҷаласаи назди директори муассисаи таълимӣ ҳисобот медиҳад;

-таҷрибаи кори пешқадамро дар самти тарбия, омӯхта шаклу методҳои нави кори тарбиявиро ҷорӣ мекунад;

-давомот, риояи сару либоси хонандагонро назорат намуда, мунтазам дар ҷаласаҳои назди директор ҳисобот медиҳад;

- аз болои кори мураббӣ дар хобгоҳ роҳбарӣ намуда, нақшаи кори онҳо тасдиқ ва иҷрои онро назорат мекунад;

- иштироки хонандагонро дар ҷорабиниҳои фарҳангӣ таъмин менамояд;

- парвандаи хонандагони ятиму бепарасторро ташкил намуда, коргузориҳо дар асоси ҳуҷҷатҳои меъерӣ ба роҳ менамояд ва ба маъмурият роҷеъ ба дастгириву ғамхорӣ нисбати ҷунин хонандагон дар давоми соли таҳсил пешниҳод манзур месозад;

- рӯйхати хонандагони душвортарбияро тартиб дода, бо онҳо корҳои алоҳидаи тарбиявӣ менамояд ва дар ҳолати зарурӣ ба шӯъбаи кор бо ноболигон мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ному насаби ин хонандагонро пешниҳод менамояд;

- бо падару модарони чунин хонандагон сӯхбатҳо гузаронида, кори АВО-ро ҷоннок менамояд;

- рафти иҷрои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» таъмин менамояд.

Ҳуқуқ дорад:

-Ба директор дар бораи ҷо ба ҷогузори кадрҳо, мукофотонидани хонандагону омӯзгорон, кормандони хоҷагӣ ва истифодаи ҷораҳои интизомӣ таклифҳо пешниҳод кунад;

-аз болои кори ҳамаи шахсони ба ӯ тобеъ назорат ва аз онҳо иҷрои бевоситаи корҳои супоридашударо талаб менамояд;

-нақшаҳои корҳои тарбиявии гурӯҳҳои таълимиро назорат мекунад;

-ба директор оид ба такмили корҳои тарбиявӣ ва маданӣ-маишӣ таклифҳо пешниҳод мекунад;

-ба ҳуҷҷатҳои ба кори тарбиявӣ дахлдор имзо мегузорад.

Ҷавоб медиҳад барои:

- Ҳолати корҳои тарбиявӣ;

-нақшаи корҳои роҳбарони гурӯҳ, созмони ҷавонон, шӯрои занон, кумитаи хонандагон, ҳолати хобгоҳ, бунгоҳи тиббӣ, корҳои беруназсинфӣ, маҳфилҳо, семинарҳо, маҳфилҳои фанӣ, сифати кори навбатдорони масъул, баровардани рӯзномаҳо доир ба ҷашнҳо, сару либос, давомот, иштирок дар ҷорабиниҳои фарҳангӣю варзишӣ, назорати сифатнокии соатҳои тарбиявӣ;

-ҳолати интизومي хонандагон ва иҷрои нақшаи корҳои тарбиявӣ;

-дар сатҳи баланд гузаронидани ҷорабиниҳои фарҳангӣ.

Дастурамали вазифавии ҷонишини директор оид ба корҳои хоҷагӣ.

Ҷонишини директор оид ба корҳои хоҷагӣ ташкилотчии фаъолияти хоҷагӣ, молиявӣ ба шумор меравад. Таҳти роҳбарии ӯ кормандони хоҷагии хизматрасон, боғбон, фаррош, посбон, устои барқ, сохтмончиён ва ғайра кор мекунад. Ҷонишини директор оид ба корҳои хоҷагӣ дар назди директори таълимгоҳ ҳисоботдиҳанда мебошад.

Ҷаҳдадорихои асосӣ:

-Барои хонандагон, омӯзгорон ва коргарон шароити мӯътадил фароҳам меорад;

-ҳолати мӯътадили иншоотҳои таълимӣ, манзилӣ, хоҷагӣ ва ҳавлии муассисаи таълимиро таъмин мекунад;

-роҳбариро аз болои сохтмон ва кормандони муассисаи таълимӣ амалӣ менамояд;

-муҳофизати таълимгоҳ ва моликияти дар он мавҷудбударо ташкил мекунад;

-таъминоти моддӣ-техникии муассисаи таълимӣ ва кори мӯътадили анборро таъмин менамояд;

- таъмири таълимгоҳ ва ҳамаи иншоотҳои онро ба нақша гирифта, смета тартиб медиҳад;
- истифодаи дурусти биноҳои таълимӣ ва хобгоҳро таъмин мекунад;
- нигахдорӣ ва истифодаи мавод ва дигар асбобҳоро таъмин мекунад;
- иншооти таълимӣ ва хобгоҳро барои фаъолияти мӯътадил дар шароити зимистон саривақт тайёр мекунад;
- оид ба хизматрасонии коммуналию техникӣ ба ҳамаи иншоотҳои таълимгоҳ сари вақт шартнома баста, аз болои иҷрои онҳо назорат мекунад;
- кадрҳои хочагиро интихоб мекунад;
- оид ба таъмини корҳои бехатарӣ ва бехатарии зиддисӯхтор чораҷӯиҳо ташкил мекунад.

Ҳуқуқ дорад:

- Аз ҳамаи коркунони хочагӣ иҷрои аниқи ӯҳдадориашонро талаб кунад;
- оид ба беҳтаркунии фаъолияти хочагӣ ва молиявӣ ба директор таклифҳо пешниҳод намояд;
- оид ба қабул ва ё сабуқдӯшкунии коркунони хочагӣ пешниҳод манзур созад;
- оид ба ҳавасмандкунӣ ва чораҳои маъмурӣ нисбат ба коркунони хочагӣ таклифҳо пешниҳод кунад;
- аз хонандагон ва тамоми кормандон риояи қоидаи дохилиро талаб кунад.

Ҷавоб медиҳад барои:

- Муҳайё кардани шароити моддӣ ва маишӣ баҳри машғулият ва корҳо дар таълимгоҳ ва хобгоҳ;
- ташкили қисми кори коркунони қисми хочагӣ;
- тартибот ва ҳолати санитарӣ-гигиенӣ дар ҳамаи биноҳо ва ҳудуди таълимгоҳ;
- истифодаи дурусти маблағҳои сметаӣ;
- кори банақшадарории қисми хочагӣ;
- кори анбор ва тақсимои дурусту харҷи воситаҳои моддӣ;
- риояи бехатарии зидди сӯхтор.

Дастурамали вазифавии мудири шӯъбаи рӯзона.

Мудири шӯъбаи рӯзона ташкилотчии раванди таълиму тарбия дар шӯъбаҳои рӯзона маҳсуб меёбад.

Таҳти роҳбарии ӯ муаллимон ва роҳбарони гурӯҳҳо кор мекунанд.

Мудири шӯъбаи рӯзона аз болои корҳои таълимӣ- тарбиявӣ дар гурӯҳҳо ва иҷрои чадвали машғулиятҳо аз тарафи муаллимон назорат мекунад.

Ба директори техникум ва қонишини ӯ оид ба корҳои таълиму-тарбия итоат мекунад.

Ҷӯҳдадорихои асосӣ:

- Ба корҳои таълимӣ – тарбиявии шӯъба роҳбарӣ мекунад;
- иҷрои нақшаҳои таълимӣ, барномаҳо гузориши хуби дарсҳо, корҳои курсӣ ва лоиҳаи дипломиро ташкил ва назорат мекунад;
- ташвиқоти ихтисосҳо, иҷрои нақшаи қабул, хатми мутахассисон в гузаронидани имтиҳони қабулро ташкил ва назорат мекунад;
- таҷрибаи пешқадами роҳбарони гурӯҳҳо, муаллимон ва устоҳои таълими истехсолиро чамъбаст ва паҳн мекунад;
- чиҳати нақша даровардани дурнамои тайёркунии мутахассисон иштирок менамояд;
- ба ҳисобгири дараҷаи донишомӯзии донишҷӯёнро дар шӯъба ташкил мекунад;
- сифати таълимро назорат менамояд;
- дар тайёр кардани мавод ба Шӯрои муҳандисӣ-омӯзгорӣ иштирок мекунад;
- ҳисоботи корҳои таълимӣ– тарбиявӣ ва методиро тартиб медиҳад;
- ҳисоботи роҳбарони гурӯҳ ва лабарантҳоро қабул менамояд;
- навбатдориро дар гурӯҳҳо ва ҳолати риояи қоидаҳоро дар аудиторияҳо ташкилу назорат мекунад;
- пеш аз навбатдорӣ роҳбарони гурӯҳ ва фаълони гурӯҳро бо қоидаҳои навбатдорӣ шинос мекунад;
- дарсҳои иловагӣ, кансултатсияҳоро ташкил ва назорат менамояд;
- дар чамъбасти мусобикаҳо ба фаълон ёрӣ расонида, баррасии онро таъмин мекунад;
- маводҳоро барои пешниҳод ба комиссияи идрор тайёр мекунад;
- аз болои рафти таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истехсолии хонандагон назорат мекунад;
- аз болои ҳолати интизоми хонандагон назорат мекунад;
- аз болои ҳолати журналҳои гурӯҳӣ назорат менамояд;
- бо хатмкунандагони муассисаи таълимӣ алоқа бақарор менамояд;
- дар қори комиссияи аттестатсионӣ иштирок мекунад;
- дар қори ҷаласаи назоратӣ ширкат меварзад;
- оид ба шӯъбаҳо ҳисоботҳоро бо формаи 2-НК-тартиб медиҳад;
- ҳаёту шароити маишии хонандагонро назорат мекунад;
- бо волидон алоқа барпо менамояд;
- ба қори Шӯрои волидони шӯъба роҳбарӣ мекунад;
- қори гурӯҳҳо ва кумитаи хонандагонро сарварӣ мекунад;
- ҳуҷҷатгузорию дар шӯъба ба расмият медарорад;
- фаълони эҷодии хонандагонро ташкил мекунад;
- дар шӯъбаи рӯзона ҷадвали машғулиятҳоро тартиб дода, иҷрои онро назорат мекунад;
- дар тартибдиҳии нақшаҳои қории таълиму тарбиявии муассисаи таълимӣ иштирок мекунад.

Хукук дорад:

-дарсҳои муаллимонро назорат кунад, оид ба беҳтаршавии сифати онҳо дастуру супоришҳо диҳад;

-ба директори муассисаи таълимӣ дар бобати мукофотонидан ва дидани чораҳои интизомӣ оид ба рафтору кирдори хонандагон, роҳбарони гурӯҳҳо, муаллимон ва устоҳои таълими истехсолӣ таклиф пешниҳод кунад;

-дар ҳолати зарурӣ ивази дарсҳоро дар ҳамин шӯъба ташкил кунад;

-оид ба хориҷ ва гузаронидани хонандагон ба курси дигар, таъини онҳо ба идрор таклиф пешниҳод мекунад.

Ҷавоб медиҳад барои:

-ҳолати донишомӯзӣ ва интизом дар шӯъба ва корҳои таълиму тарбия;

-саривақт ва дуруст тартиб додани пешниҳоди ҳуҷҷатҳои таълимӣ;

-таъини иҷроӣ нақшаи давлати қабул ва хатми мутахассисон;

-гузоришу ниғаҳдории парвандаҳои шахсии хонандагон ва дигар ҳуҷҷатҳо.

Дастурамали вазифавии мудири шӯъбаи ғоибона

Мудири шӯъбаи ғоибона ташкилотчии бевоситаи раванди таълиму тарбия дар шӯъбаи ғоибона мебошад. Таҳти роҳбарии ӯ раисони комиссияҳои фанӣ-силсилави ва муаллимон, ки дар шӯъба кор мекунанд, фаъолият менамоянд. Ба ӯ методисти шӯъба ва ҳайати коркунони техникийи шӯъбаи ғоибона итоат мекунанд.

Ҷаҳдадорихои асосӣ:

- дар шӯъба корҳои таълимӣ-тарбияви ташкил ва ба он роҳбарӣ мекунад;

- иҷроӣ нақшаю барномаҳои таълимиро таъмин менамояд;

- ҷадвали машғулиятҳоро тартиб дода, иҷроӣ онҳоро назорат мекунад;

- маводро барои Шӯроӣ омӯзгорӣ тайёр менамояд;

- консултатсияҳо, баромадҳои умумӣ, барқароркунӣ ва сесияҳои озмоишӣ – имтиҳониро ташкил мекунад;

- бо корхонаҳои истехсолӣ ҳамкориро ба роҳ меонад;

- хонандагонро ба адабиёти таълимӣ-методии зарурӣ таъмин мекунад.

- ҳисоботи дарсазхудкунии хонандагонро тайёр мекунад;

- кори шӯъбаро ба ҳисоб гирифта, оид ба он ҳисоботро бо формаи муқараргардидаи 2-НК пешниҳод менамояд;

- дар кори ҷаласаи назоратӣ иштирок мекунад;

- тақризнависиро ба корҳои санҷишӣ ташкил мекунад;

- оид ба нақшадарории соатҳо барои сарбории омӯзгорӣ дар шӯъба кор мекунад;

- дар кори комиссияи тарификатсионӣ иштирок мекунад;

- аз болои интизому тартиботи хонандагон назорат менамояд;

- аз болои таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ ва лоиҳаи дипломӣ назорати умумӣ карда, дар чадвал рафти иҷрошавиро қайд мекунад;
- бо корҳои таъйёрӣ ба қабули нав иштирок мекунад, аз болои имтиҳоноти қабули дохилшавандагон ба шӯъбаи ғоибона бо назардошти ҷои кори дохилшаванда дар ҳамин соҳа назорат мекунад;
- аз болои сифати дарсҳо назорат мекунад;
- дар охири соли хониш ҷиҳати азхудкунии фанҳои таълимӣ дар ҳамаи гурӯҳҳои шӯъбаи ғоибона барои аз як курс ба курси дигар гузаронидан ба маъмурият пешниҳоднома манзур месозад.

Ҳуқуқ дорад:

- Ба директори муассисаи таълимӣ дар бораи мукофотонӣ ва додани ҷазоҳои интизомӣ ба хонандагон, муаллимон, устоҳои таълими истехсолӣ ва ҳайати коргарони шӯъба таклиф пешниҳод кунад;
- кори раисони комиссияҳои фанӣ ва шахсонеро, ки дар шӯъба кор мекунанд, назорат кунад.
- нақшаи кори методисти шӯъба ва нақшаҳои тақвими муаллимони шӯъбаро таҳлил ва тасдиқ мекунад;
- оид ба хорич, қабулкунӣ ва гузаронидани хонандагон аз як гурӯҳ ба гурӯҳи дигар ё ба муассисаи таълимии дигар таклиф пешниҳод менамояд.

Ҷавоб медиҳад барои:

- Ҳолати корҳои таълимӣ- тарбиявӣ, методӣ, дарсазхудкунии хонандагон дар шӯъба.
- саривақт ва дуруст тартиб додан ва пешниҳод намудани ҳисоботҳои муқарраршуда.
- иҷрои аниқи нақша ва барномаҳои таълимӣ ва речаҳо.
- ҳолати интизом ва тартибот дар шӯъба.

Дастурамали вазифавии сармуҳосиб:

Ба вазифаи сармуҳосиб шахсе таъин карда мешавад, ки дорои таҳсилоти на камтар аз миёнаи касбӣ ва собиқаи кори касбии на камтар аз 3 сол бошад.

Сармуҳосиби муассиси таълимӣ бевосита ба роҳбари муассиса итоат намуда, ҷиҳати кори ташкили сиёсати баҳисобгирӣ, пешбурди баҳисобгирии меҳнатӣ, саривақт, пурра ва ба таври бозғамимод пешниҳод кардани ҳисоботи муҳосиботӣ масъул аст.

Сармуҳосиб мувофиқат кардани муомилоти хоҷагиро ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин намуда, аз болои ҳаракати амвол ва иҷрои ӯҳдадориҳо назорат мебарад.

Талаботи сармуҳосиб дар бораи ба расмият даровардани муомилоти хоҷагӣ ва пешниҳоди ҳуҷҷатҳои лозимӣ ва маълумотҳо барои ҳамаи кормандони муассиса ҳатмист.

Ҳуҷҷатҳои пулӣ ва ҳисобу китоб, ӯҳдадориҳои молиявӣ ва қарзӣ бе имзои сармуҳосиб ғайриқонунӣ ба ҳисоб мераванд.

Таъин ва озод намудан, аз як ҷой ба ҷойи дигар гузаронидани ашхоси масъули молии муассиса дар мувофиқат бо сармуҳосиб сураат мегирад.

Ҳангоми аз вазифа озод кардани сармуҳосиб ҳуҷҷатҳо ба сармуҳосиби нафтаиншуда супорида шуда, дар раванди он ҳолати баҳисобгирии муҳосиботӣ боэътимодии нишондиҳандаҳои ҳисоботӣ тафтиш карда шуда, соқитномаи дахлдор тартиб дода мешавад ва онро роҳбари муассисаи таълимӣ тасдиқ мекунад.

ВАЗИФАИ ОМУЗГОРОН

Қоидаҳои умумӣ:

Омузгорон қувваи асосии таъминкунандаи раванди таълим буда, дар ташакулли мутахассисони дорои маълумоти ибтидоии касбӣ ҳиссагузор мебошанд. Ҳамеша дар пешбурди фаъолияти худ барои баланд бардоштани сифати дониш кӯшиш намуда, роҳу усулҳои муосири гузаронидани дарсҳои назариявӣ, амалӣ ва озмоиширо ҷустуҷӯ менамоянд. Омузгорон бевосита ба раиси комиссияи фаннӣ, ба ҷонишини директор оид ба таълиму тарбия итоат мекунанд.

Ўҳдадорихои асосӣ:

-Дар сатҳи баланди методӣ ва илмӣ гузаронидани машғулиятҳои таҳлилий ва таҷрибаомӯзӣ;

-мунтазам баланд бардоштани сатҳи дониши сиёсӣ, касбӣ, тахассусӣ ва тақмили ихтисос;

-дар байни хонандагон, падару модарон ва дигар аҳли ҷамоатчигӣ паҳн намудани донишҳои сиёсӣ ва илмӣ;

-сари вақт пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои зарурӣ.

Ҳуқуқ дорад:

-Истифодаи озмоишгоҳҳо, кабинетҳо, китобхона, устохонаҳои таълимӣ ва таҷҳизоти таълимӣ;

-иштирок дар Шӯрои муҳандисӣ -омӯзгорӣ ва муҳокимаҳо, машварати комиссияҳои фаннӣ оид ба масъалаҳои кори таълимгоҳ;

-пешниҳод ҷиҳати беҳбудии корҳои таълиму тарбия дар таълимгоҳ;

-пешниҳод оид ба мукофотонидан ва ҷораи интизомӣ дидан нисбат ба хонандагон.

Ўҳдардор аст барои:

- иҷрои босифати нақшаю барномаҳои таълимӣ ва ҷадвали дасрҳо;

- системанок баланд бардоштани сатҳи дониш ва маҳорати касбӣ;

- саривақт омода намудани ҳуҷҷатҳои таълимӣ;

- ба талаботи санитарияи гигиении рӯя намудан дар ҷараёни дарс.

Дастурамали вазифавии роҳбари гурӯҳ:

Роҳбари гурӯҳ бо фармони директор ба тамоми давраи таҳсил аз ҳисоби устоҳои таълими истеҳсолий таъйин карда мешавад. Ба ӯ вазифаи муҳими ташкилию роҳбарӣ ба кори таълиму тарбия дар гурӯҳи таълимӣ

тааллуқ дорад. Роҳбари гурӯҳ бевосита ба ташкилу тарбияи хонандагон ҷавобгар аст.

Роҳбари гурӯҳ бевосита ба ҷонишинони директори таълимгоҳ оид ба корҳои таълиму корҳои маданӣ-маишӣ итоат карда, ба онҳо ҳисобот медиҳад ва дар ҳамкориҳои зиҷ омӯзгорон, мураббӣҳои хобгоҳ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ кор мекунад.

Ҷӯҳдадорӣҳои асосӣ:

-Муносибати комплекси тарбияи меҳнатӣю ахлоқӣи хонандагонро амалӣ намуда, ҳиссиёти муҳаббат ба Ватан, эҳтиром ба арзишҳои миллӣ ва фарҳанги ниёгонро инкишоф медиҳад, мавқеи фаъоли ҳаётиро ташаккул дода, тайёри ба муҳофизати Ватанро тарбия мекунад;

-оид ба такмили тайёркунии мутахассисон барои хоҷагии халқи ҷумҳури кор мебарад;

-дар замири хонандагон муносибати бошууронаро нисбат ба таълиму тарбия, меҳнат, муҳаббат ба ихтисоси интихобкарда, муносибати эҳтиёткорона ба моликият ва ба муассисаи таълимӣ тарбия мекунад;

-шавқу ҳаваси хонандагон, шуғл ва талабот, муносибати тарафайни дар оила ва гурӯҳ бо мақсади муттаҳидкунӣ дар ҷомеа, ташкилу тарбияи фаъолон, инкишофи ташаббуси хонандагон ва худидоракунии онҳоро ҳама тарафа ва аниқ меомӯзад;

-дар ташкилу гузаронидани корҳои тарбиявӣи хонандагон ҳисса мегузорад;

-машғулиятҳои сиёсӣ, ахборот ва озмунҳои эҷодиро, ки таҳти роҳбарии омӯзгорони фанҳои ҷамъиятӣ, ихтисосӣ, умумӣ, баргузор мегарданд, ташкил мекунад;

-ба фаъолияти гурӯҳҳо дар ташкили озмунҳои фанӣ ва озмунҳо доир ба ихтисос, ҷалби хонандагон ба корҳои эҷодӣ, таҷрибавӣ сексияҳои варзишӣ мадад мерасонад;

- ба баланд бардоштани сатҳи маданияту маънавии хонандагон кӯмак мекунад;

-сабабҳои қафомонии хонандагонро ба дарсҳо муайян карда, дар ҳолати мушкилӣ ба онҳо кӯмак мерасонад;

-бо падару модар, волидону мураббӣҳои хонандагон алоқаи доимӣ барқарор мекунад;

-ба ҷойи истиқомати хонандагон ташриф меорад;

- оид ба беҳтарсозии шароити маишӣ ва саломати хонандагон ғамхорӣ намуда, ба онҳо дар ташкили кори мустақилона ва истироҳати маишӣ ёрии зарурӣ мерасонад;

-ҳуҷҷатҳои заруриро ба расмият дароварда, дар рӯзнома корҳои таълимӣ ва тарбиявӣи гузаронидашударо қайд мекунад. Ба хонандагони гурӯҳ тавсифномаҳо тартиб медиҳад.

Ҳуқуқ дорад:

- дар дарсҳои таълимӣ, имтиҳон ва дигар ҷорабинҳои хонандагон иштирок намояд;

- ба директор ва Шӯрои омӯзгорони таълимгоҳ дар бораи мукофотони хонандагони фаъол, тавсияи хатмкунандагон барои давом додани таҳсил дар мактабҳои олии, дидани чораҳои интизомӣ тақлифҳои пешниҳод намояд;

- дар ҳолати зарурӣ пеш омадан дар қисми комиссияҳои идрорӣ ва тақсими мутахассисони ҷавон иштирок кунад;

- ба маъмурият, Шӯрои муҳандисӣ-омӯзгорӣ ва иттиҳодияҳои методии роҳбарони гурӯҳҳо ҷиҳати беҳ намудани раванди таълиму тарбия тақлифҳои пешниҳод намояд.

Дастурамали вазифавии мудири китобхона

Мудири китобхона барои ташкили қисми он, нигоҳдории фонди китобҳо ва иҷрои нақшаи қисми муассисаи таълимӣ ҷавоб медиҳад.

ӯ ба директори таълимгоҳ итоат менамояд. Вай дар асоси нақшаҳои аз тарафи директор тасдиқшуда қарор мекунад.

Ҷаъабдорӣҳои асосӣ:

- Тартиб додани нақшаи моҳонаи қисми китобхона (дар асоси нақшаи солана) ва ташкили иҷрои он;

- қанӣ қардонидани фонди китобхона;

- ташкил намудани вохӯриҳо бо намоёндагони илму фарҳангу адабиёт, намоиши китобҳо, конференсияи хонандагону муаллимон, таҳияи газетаҳои деворӣ вобаста ба ҷашну чорабинии гуногун;

- ташкил ва нигоҳдории ҳисоботи фонди китобхона;

- ба мақомоти болоӣ пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ;

- иштирок дар Шӯроҳои муҳандисӣ-омӯзгорӣ ва пешниҳоди тақлифҳои дархост барои пшрави қисми китобхона;

- таъмини хизматрасонӣ ба хонандагону қармондон оид ба адабиёти зарурӣ;

- ташкили қисми фаъолони китобхона;

- таъмини қарқарди адабиётҳо;

- ташкили қарточкаҳои босифати аъзоӣ;

- мутобиқ ба талабот нигоҳ доштани ҳолати санитарӣ-гигиенӣ.

Ҳуқуқ дорад:

- Ба китобхона саривақт супоридани китобҳо қарорат кунад.

Мудири (нозири) шӯъбаи қардрҳо

Шӯъбаи қардрҳо яке аз бахшҳои муҳими муассисаҳои таълимӣ маҳсуб шуда, қонунгузори меҳнатӣ, фармону нишондоди директорро сармашқи фаъолияти худ қарор медиҳад.

Мудирӣ (нозири) кадрҳо шахсе таъин карда мешавад, ки дорои таҳсилоти олии касбӣ бошад. Дар кори худ Кодекси қонун дар бораи меҳнат, дастурҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дастури директори таълимгоҳро ба роҳбарӣ мегирад. Нозирӣ кадр дар назди директор ҳисоботдиҳанда мебошад.

Ҷаҳддорӣҳои асосӣ:

- Ҳисоботи ҳаёти шахсии коркунонро мебарад;
- ҳуҷҷатҳоро оид ба қабул, ҷойивазкунӣ, аз кор озодкунии кормандони таълимгоҳ ба расмият медарорад;
- дар охири ҳар моҳ табели муаллимон, устоҳои таълими истехсолӣ ва дигар кормандонро барои гирифтани музди меҳнат тартиб медиҳад;
- барои ба нафақа баромадани кормандони муассиса ҳуҷҷатҳои заруриро омода месозад;
- мувофиқи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи дараҷаи маъҷубӣ барои муайян намудани ғоизи маъҷубпулӣ аз буҷаи давлат ва музди меҳнати кормандон мусоидат мекунад;
- парвандаҳои шахсии омӯзгорон, хонандагон, коркунони хоҷагиро тибқи талабот ба тартиб медарорад;
- дафтарчаҳои меҳнати кормандонро тибқи талабот пур мекунад ва нигоҳ медорад;
- парвандаҳои шахсии коркунонро ба расмият медарорад;
- руҳсатҳои меҳнатиро ба расмият дароварда, аз болои онҳо назорат мебарад;
- ба кормандон маълумотномаҳои зарурӣ медиҳад;
- бо супориши директор ҳуҷҷатҳои мукофотонидани кормандони таълимгоҳро ба расмият медарорад;
- протоколи ҷаласаи назоратиро қайд мекунад ва шахсони масъулро барои иҷро вазифадор мекунад;
- ҳуҷҷатҳои ба таълимгоҳ воридшуда ва содиршударо (мактубҳо, тавсияҳо, дархостҳо, пешниҳодҳо ва ғ.) дар дафтари махсус ба қайд мегирад;
- бо комиссарияти ҳарбӣ ҷиҳати даъват ба сафи армия ҳамкорӣ мекунад.

Ҳуқуқ дорад:

- Аз ҳар як хонандаю корманд пешниҳоди ҳуҷҷату маълумоти заруриро талаб кунад;
- ба дафтарчаи меҳнатӣ имзо гузорад.

Ҷавоб медиҳад барои:

- дуруст пур кардани дафтарчаҳои меҳнатӣ ва бурдани ҳисобот;
- барои дуруст таҳия намудани фармон ва назорати саривақтии онҳо;
- барои сари вақт пешниҳод намудани ҳисобот оид ба кадрҳо мувофиқи талаботи мақомотҳои болоӣ.

Дастурамали вазифавии методист.

Методисти муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ ҳамчун мутахассис аз ҷониби директори муассисаи таълимӣ ба вазифа таъйин ва аз вазифа озод карда мешавад.

Ба вазифаи методист шахсе таъйин карда мешавад, ки маълумоти олиии касбӣ, собиқаи кории аз 2 то 5 сол ва дараҷаи тахассусӣ дошта бошад.

Таъйин ва аз вазифа озод намудани методист бо фармоиши директори муассисаи таълимӣ амалӣ карда мешавад.

Ҷӯдадорихо:

- Корҳои методии муассисаи таълимӣ ва кабинетҳои таълимӣ-методиро ташкил мекунад ва ба танзим мебарорад;

- вазъи корҳои таълимӣ-методӣ ва тарбиявино таҳлил намуда, барои беҳ намудани сатҳи кор дар ин самт пешниҳод таҳия менамояд;

- дар муайян намудани мундариҷа, шакл, метод ва маводи таълим ба кормандони педагогӣ кӯмак мерасонад;

- дар таҳияи маводи методӣ ва иттилоотӣ, таҳлил ва ба нақшагирии бозомӯзӣ ва такмили ихтисоси роҳбарият ва мутахассисони муассисаи таълимӣ иштирок менамояд;

- нақша ва барномаҳои таълимӣ, барномаҳои таълимӣ-мавзӯии фанҳои ва курсҳои таълимиро таҳия менамояд;

- таҳияи маводи таълимӣ -методӣ, маводи дидактикӣ, аёният, номгӯи таҷҳизоти таълимиро ташкил менамояд;

- натиҷаи корҳои эксперименталии муассисаи таълимиро таҳлил ва ҷамъбаст менамояд;

- барои ҷорӣ намудани таҷрибаи намунавии роҳбарият ва мутахассисони муассисаи чораҷӯӣ мекунад;

- кори иттиҳодияҳои методии кормандони педагогиро ташкил ва роҳбарӣ мекунад;

- оид ба гузаронидани озмунҳо, намоишгоҳҳо, олимпиадаҳо, мусобиқаҳо ва дигар чорабиниҳои илмӣ-методӣ маводи заруриро таҳия мекунад;

- ба кормандони педагогӣ ҷиҳати фаъолияти касбӣ кӯмаки назариявӣ ва амалӣ мерасонад;

- дар ташкили такмили ихтисос ва бозомӯзии касбии кормандони муассисаи таълимӣ иштирок мекунад;

- корро дар самти таъмини илмию методии мундариҷаи таҳсилот ба роҳ меонад;

- дар таҳияи нақшаи дурнамои нашри китобҳои дарсӣ, маводи таълимию методӣ ва интиҳоби муаллифони онҳо иштирок мекунад;

- ба муаллифон ҷиҳати омода намудани маводи нашр кӯмак мерасонад;

- оид ба нашри маводи таълимӣ-методӣ иттилоъ дода, барои беҳ шудани сифати таълим, ҷорӣ намудани методҳои муосири таълим, инчунин ҷиҳати баргараф намудани камбудихо дар самти фаъолияти муассисаи таълимӣ,

норасоии маводи видеоӣ ва дигар маводи таълим ба директори муассиса пешниҳод манзур месозад;

- оид ба технологияи таълими пешқадам ва тарбияи таҷрибаи ватанию ҷаҳонӣ ахборот медиҳад.

Ҳуқуқ дорад:

- Бо лоиҳаи қарорҳои роҳбарияти муассиса, ки ба фаъолияти ӯ тааллуқ доранд, шинос шавад;

- ба баррасии роҳбарияти муассиса оид ба масъалаҳои методӣ ва беҳтар намудани фаъолияти методии муассиса, оид ба фаъолияти сусти қормандони муассиса эрод гирифта, барои баргараф намудани камбудию норасоӣҳо пешниҳод манзур созад;

- бо дастури роҳбарият ё ки шахсан аз муассисаҳои соҳавӣ ва мутахассисон барои иҷрои ӯҳдадорихои вазифавиаш мавод ва итилооти заруриро дархост намояд;

- аз роҳбарияти муассиса барои иҷрои ӯҳдадорихо ва ҳуқуқҳои вазифавиаш мусоидат намуданро талаб намояд.

Ҷавоб медиҳад барои:

- иҷро накардани ӯҳдадорихои вазифавӣ;

- қонунвайронкунӣ дар рафти фаъолияти қорӣ (дар доираи талаботи қонунгузории қории Ҷумҳурии Тоҷикистон);

- расонидани зарари молиявӣ (дар доираи талаботи қонунгузории қории Ҷумҳурии Тоҷикистон).

Дастурамали вазифавии сарусто

Ба вазифаи сарусто шахсе таъйин карда мешавад, ки маълумоти олиии қасбӣ ва собиқаи қории тахассусии на қамтар аз 2 сол, ё маълумоти миёнаи қасбӣ ва собиқаи қории тахассусии на қамтар аз 5 сол дошта бошад. Сарусто бо фармоиши директори муассисаи таълимӣ ба қор таъйин ва аз қор озод карда мешавад.

ӯҳдадорихои асосӣ:

- Ба дарсҳои амалӣ ва фаъолияти итстиҳсолии қонандагон аз рӯи тахассуси омӯхташаванда роҳбарӣ мекунад;

- дар раванди қасбинтиқобқунии қонандагон иштироқ мекунад;

- ба фаъолияти устоҳои таълими итстиҳсоли роҳбарӣ мекунад;

- дастрасии мавод ва таҷҳизоти заруриро барои раванди таълим ташқил мекунад;

- барои таъминоти саривақтии қонандагон бо таҷҳизот, дастгоҳ, мавод ва воситаҳои таълимӣ қорачӯӣ мекунад;

- риояи беҳатарии меҳнат, инчунин аз худқардани методҳои пешқадами таълим, техника ва технологияи муосири итстиҳсолотро аз қониби қонандагон таъмин менамояд;

- тайёрии корҳои амалӣ ва дараҷаи омодагии тахассусии хонандагонро тибқи Стандарти давлатии таҳсилоти ибтидоии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат мекунад;

- дар фаъолияти муассисаи таълимӣ дар самти ҷалби сарчашмаҳои иловагии молиявӣ барои омода намудани маҳсулоти босифат ва расонидани ёрӣ ба аҳоли иштирок мекунад;

- дар бастанӣ шартномаҳо барои гузаронидани таҷрибаомӯзии таълимӣ бо корхонаҳои истеҳсоли ширкат меварзад ва рафти иҷрои онро назорат мекунад;

- омодагии хонандагонро барои иҷрои корҳои тахассусӣ ва супоридани имтиҳонҳои тахассусӣ таъмин мекунад;

- дар фаъолияти комиссияҳои фаннӣ, иттиҳодияҳои методӣ, конференсия ва семинарҳо иштирок мекунад;

- ба рушди таҳсилоти умумӣ, касбӣ ва фарҳангии хонандагон мусоидат намуда, онҳоро ба эҷодиёти техникӣ ҷалб менамояд;

- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва зидди сӯхторро иҷро мекунад.

Ҳуқуқ дорад:

- Ба таъмин таъмин шудан бо кор дар асоси шартномаи меҳнатӣ;

- ба таъмин шудан бо утоқи кории ҷавобгӯ ба талаботи меъёрии ҳифзи меҳнат ва шароити хуби корӣ дар асоси шартномаи коллективӣ;

- ба гирифтани иттилооти пурра ва муфассал дар бораи шароити меҳнат ва ҳифзи меҳнат дар ҷойи кор;

- ба гирифтани такмили ихтисос ва баланд бардоштани дараҷаи тахассусӣ тибқи тартибот;

- ба дастрасии мавод ва ҳуҷҷатҳои ба фаъолияти ӯ тааллуқдошта, инчунин шиносӣ бо лоиҳаи қарорҳои роҳбарияти муассисаи таълимӣ;

- ба ҳамкорӣ бо корфармо барои ҳалли масъалаҳои ғаврии ба фаъолияти касбии вай тааллуқдошта;

- пешниҳоди баррасии масъалаҳои ба фаъолияти ӯ тааллуқдошта ба роҳбарияти муассисаи таълимӣ;

- ба талаб кардани мусоидати корфармо дар иҷрои ӯҳдадорӣҳои вазифавии худ.

Ҷавоб медиҳад барои:

- иҷро накардани ӯҳдадорӣҳои вазифавии худ дар асоси талаботи қонунгузори ҷорӣ;

- риоя накардани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва дастур оид ба ҳифзи меҳнат;

- чораҷӯӣ накардан ҳангоми муайян гардидани норасоии қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхтор, ки ба фаъолияти корфармо ва кормандони ӯ таҳдид мекунад;

- қонунвайронкунӣ дар раванди фаъолият;

- ба норасоии молиявӣ роҳ додан.

Дастурамали вазифавии устои таълими истеҳсоли.

Устои таълими истехсолӣ бо фармоиши директор ба кор таъйин ва аз кор озод карда мешавад. Дар фаъолияти худ тамоми санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ, аз ҷумла дастурамали зеринро ба роҳбарӣ мегирад. Устои таълими истехсолӣ бевосита ба сарустои муассисаи таълимӣ итоат мекунад. Устои таълими истехсолӣ бояд маълумоти олий ва ё миёнаи касбӣ дошта бошад.

Ҷӯдадорихои асосӣ:

- Ташкили таҷрибаомӯзии босифат, таълими истехсолӣ аз рӯи ихтисосҳо тибқи талаботи стандартҳои таълимӣ;
- дар хонандагон тарбия ва таъмин намудани раҳнамои касбӣ;
- ҳифзи ҳаёт ва саломатии хонандагон;
- иҷрои Оинномаи муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ, талаботи тартиботи меҳнати дохилӣ, эҳтиёт намудани молу мулкҳои муассисаи таълимӣ;
- гузаронидани дарсҳои амалӣ ва кори таълимӣ-истехсолии таҳассусӣ;
- иштирок дар раванди фаъолияти меҳнатӣ ва раҳнамоии касбии хонандагон бо истифода аз технологияи муосири таълим, аз ҷумлаи технологияи иттилоотӣ ва рақамии сарчашмаҳо;
- гузаронидани дарсҳои таълимӣ бо истифода аз дастовардҳои илмии педагогӣ ва психологӣ, инчунин технологияи иттилоотии муосир;
- омода намудани таҷҳизот ва асбобу анҷоми мувофиқ барои таълими истехсолӣ;
- такмил додани заминаи моддӣ- таълимии ихтисосҳо;
- роҳбарӣ намудан ба гараж, таъмин намудани устохонаҳои таълимӣ, кабинету лабораторияҳо ва онҳоро бо таҷҳизот, ағзият, қисмҳои эҳтиётӣ ва маводи таълим;
- таъмин намудани риояи талаботи бехатарии меҳнат, омӯзонидани хонандагон бо усулҳои пешқадами меҳнат, техника ва технологияи муосири истехсолот;
- назорат намудани иҷрои корҳои амалӣ, инчунин тайёр намудани маҳсулоти босифат ва хизматрасонӣ ба аҳоли;
- иштирок дар бастанӣ шартнома бо корхона ва ташкилотҳои истехсолӣ чӣхати гузаронидани таҷрибаомӯзии истехсолии хонандагон ва назорат аз болои иҷрои онҳо;
- таъмин омодагии хонандагон барои иҷрои корҳои таҳассусӣ ва супоридани имтиҳонҳои таҳассусӣ;
- иштирок дар фаъолияти комиссияҳои фанӣ, иттиҳодияҳои методӣ, конференсия ва семинарҳо;
- иштирок дар ташкил ва гузаронидани маҷлиси падару модарон, чорабиниҳои солимигардонӣ ва дигар чорабиниҳои тарбиявӣ;
- мусоидат ба рушди таҳсилоти касбӣ ва фарҳангии хонандагон ва ҷалби онҳо ба эҷодиёти техника;
- таъмини ҳифзи ҳаёт ва саломатии хонандагон дар раванди таълим;
- иҷрои қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва зидди сӯхтор;

- назорати ҳуқуқи озодиҳои хонандагон;
- риояи интизоми меҳнат, речаи иштирок ба дарсҳо, эҳтироми кадрӣ қиммати инсон, шараф ва обрӯи хонандагон;
- таъмини назорат ва арзёбии натиҷаи фаъолияти касбӣ бо истифода аз воситаҳои муосири технологияҳои итилоотӣ-коммуникатсионии муосир;
- пешниҳод барои беҳ намудани раванди таълим дар муассисаи таълимӣ;
- ҷорӣ намудани алоқа бо падару модар ё шахсони онҳоро ивазкунанда;
- таҳияи барномаҳои меҳнатии фаъолияти истеҳсолӣ тибқи қонунгузориҳои ҷорӣ;
- таъмини тарбияи хонандагон дар дарсҳо ва барун дарс бо ҷорӣ намудани рӯзномаи назоратӣ;
- ҷавобгарӣ барои таъмини пурраи иҷрои барнома ва нақшаҳои фаъолияти истеҳсолӣ тибқи қадвали дарсӣ, инчунин сифати омода намудани хатмкунандагон;
- таъмини босифати журнали фаъолияти истеҳсолӣ;
- таъмини назорати зисти хонандагон дар хобгоҳ, хучраҳои иҷоравӣ, инчунин назорат аз болои рафтору кирдори онҳо;
- назорати ҳамарӯзаии давомот ва интизоми хонандагон ҳангоми танаффус;
- таъмин намудани хӯроқи хонандагон дар ошхона;
- таъмини стипендияи хонандагон;
- таъмини навбатдорӣ дар ошхона ва устохонаҳои таълимӣ;
- назорат аз болои тоза намудани гирду атрофи таълимгоҳ;
- таъмини иштироқи гурӯҳҳои таълимӣ дар дастаҳои ҳаваскорони бадеӣ, озмон, мусобиқа ва фестивалҳо.

Ҳуқуқ дорад:

- нишон додани ташаббус интиҳоби озод ва истифодаи методҳои таълиму тарбия, мавод ва таҷҳизоти таълим ва методҳои баҳогузорӣ ба донишу малакаи хонандагон;
- рухсатии дарозмуддати меҳнатӣ бо гирифтани музди меҳнат;
- иштирок дар идораи муассисаи таълимӣ тибқи нишондоди Оинномаи муассиса;
- иштирок дар кори Шӯрои муҳандисӣ-омӯзгорӣ;
- ҳифзи шаъну шарафи касбими худ;
- шиносӣ бо аризаҳои шикоятӣ ва ҷавоб ба онҳо;
- такмили ихтисос;
- гузаштани аттестатсия ва дарёфти дараҷаи тахассусӣ.

Ҷавоб медиҳад барои:

- беасос иҷро накардани Оинномаи муассиса ва қоидаҳои меҳнати дохилитаълимгоҳӣ, талаботи асноди меъёрӣ-ҳуқуқӣ, ӯҳдадорихои вазифавӣ;
- дағалона вайрон кардани ӯҳдадорихои меҳнатӣ;
- истифодаи чандинкаратаи методҳои тарбия бо истифода аз фишори ҷисмонӣ ва рӯҳӣ дар шахсияти хонандагон;

- рафтори ғайриахлоқӣ;
- риоя накардани қоидаҳои зидди сӯхтор, хифзи меҳнат ва ҳолати гигиенӣ- санитарии муассисаи таълимӣ;
- расонидани зарари моддию маънавӣ ба хонандагон ва муассисаи таълимӣ.

Дастурамали вазифавии ҳуқуқшинос:

Ба номгуӣи вазифаҳои хизмати ҳуқуқшинос дохил мешаванд:

- Иштирок дар таҳияи Низомномаи муассисаи таълимӣ;
- иштирок дар таҳияи қоидаҳои ҷаъолияти дохилии муассисаи таълимӣ;
- иштирок дар таҳияи низомномаҳо, дастурамалҳо оид ба қисмҳои сохтории таълимгоҳ;
- бо қонунҳои амалкунанда муайян кардани мувофиқати фармону супоришҳо, қарорҳо, дастурамалҳо ва дигар ҳуҷҷатҳои, ки дар муассисаи таълимӣ бароварда мешаванд;
- расонидани ёри ҳуқуқӣ ба шӯъбаҳои муассисаи таълимӣ, тайёр намудани ҳуҷҷатҳои даъвоӣ аз номи муассиса ба судҳо, иштирок дар маҷлисиҳои судӣ;
- дар мувофиқа бо Иттифоқи касаба таҳия намудани қарордоди меҳнатӣ;

Дастурамали вазифавии мудирӣ анбор

Мудирӣ анбор ба ҷонишини директор оид ба қисми маъмурӣ-хоҷағӣ итоат мекунад.

Ўҳдадорӣҳои асосӣ:

- Маводи ба анбор дохилшавандаро қабул мекунад;
- аз анбор мавод медиҳад;
- барои маводи анбор талабнома қабул мекунад;
- ба муҳосибот сари вақт ҳисобот пешниҳод менамояд;
- қабулу харҷи маводи анборро мунтазам ба ҳисоб мегирад.

Ҳуқуқ дорад:

- Ба расмиятдорӣҳои ҳуҷҷатҳоро доир ба қабулу супоридани боигарӣҳои моддӣ талаб намояд;
- дар назди директор оид ба беҳтарсозии кори анбор масъала гузорад.

Ҷавоб медиҳад барои:

- Ниғаҳдорӣи пурраи маводи дар анбор мавҷудбуда;
- Дурустӣи қоидаи супоридан ва ба расмият даровардани маводи анбор

Дастурамали вазифавии комендантӣ хобгоҳ

Комендантӣ хобгоҳ ба ҷонишини директор оид ба қисми маъмурӣ-хоҷағӣ итоат карда, яқоя бо мураббӣи хобгоҳ кор мекунад.

Ўхдадориҳои асосӣ:

-Таъмини шароити мӯътадили ҳаёту машғулият барои хонандагон дар хобгоҳ;

-ташкили кори ҳайати хизматрасон;

-чо ба чо намудани хонандагон ва назорат аз болои онҳо чиҳати иҷрои талаботи қоидаҳои тартиботи дохилӣ.

Ҳуқуқ дорад:

-Ба директор оид ба масъалаи беҳтарсозии кори хобгоҳ масъала дархост пешниҳод намояд;

-дар кори Шӯрои хобгоҳ иштирок кунад;

-бо ҳамроҳии мураббии хонандагонро дар хобгоҳ чойгир кунад;

-доир ба масъалаи аз хобгоҳ рондани хонандагон масъала гузорад.

Ҷавоб медиҳад барои:

- Ҳолати хобгоҳ;

-таъминоти моддии хобгоҳ;

-тартиботу интизом дар хобгоҳ.